

FONDSFINANS ASA PENSJONSKASSE

ÅRSBERETNING OG REGNSKAP FOR 2016

NØKKELTALL

BELØP I TUSEN KR	2016	2015	2014
Premieinntekter	992	1 165	1 814
Pensjonsutbetalinger	4 275	3 863	3 715
Totalresultat	13 057	1 179	2 527
Forvaltningskapital	255 595	210 200	195 744
Egenkapital	51 862	38 134	35 581
Risikoutjevningfond	717	736	1037
Kapitalavkastning kollektivporteføljen	19,0 %	8,0 %	12,7 %
Kapitalavkastning selskapsporteføljen	46,3 %	8,2 %	43,4 %
Antall pensjonister	15	15	13
Aktive medlemmer	0	0	3
Fripoliser	50	50	50

PENSJONSKASSENS STYRE

Styre

Styret består av 5 representanter. 3 av representantene er utnevnt av medlemsbedriftene og 2 av representantene er valgt av medlemmene. Av styremedlemmene er 4 menn og 1 kvinner.

Medlemsbedriftenes representanter:

Erik Samuelsen – Styreleder (ekstern)

Erik Must

Jens Vig (ekstern)

Medlemmenes representanter:

Lasse Halvorsen

Ingrid Gran

STYRETS ÅRSBERETNING 2016

Om Virksomheten

Fondsfinans ASA Pensjonskasse ble opprettet i 1987. Pensjonskassen er en egen juridisk enhet med eget styre med fem medlemmer. Styret er pensjonskassens øverste organ. Tre av styremedlemmene oppnevnes av styret i Fondsfinans AS. To styremedlemmer velges av og blant medlemmene (inkludert pensjonistene) av pensjonskassen. Minst ett styremedlem skal være uavhengig. Styret velger selv sin leder. Pensjonskassen har kontor i Oslo.

I 2011 ble kassen stengt for nye medlemmer og alle medlemmer av Pensjonskassen født i 1954 og senere ble overført til en innskuddsbasert pensjonsordning. De ble dermed meldt ut av Fondsfinans ASA Pensjonskasse og tildelt fripoliser. Pensjonskassen har tillatelse fra Finanstilsynet til å forvalte fripoliser og forvalter totalt 50 fripoliser pr. 31.12.2016.

Utover fripolisene har pensjonskassen femten pensjonister men ikke noen aktive medlemmer. Pensjonsordningen, som er ytelsesbasert, omfatter alderspensjon, uførepensjon og etterlattepensjon.

Pensjonskassen har en tilknyttet deltidsmedarbeider, og avtale med konsulentselskapet Eikos om full administrasjon av pensjonskassen. Dette inkluderer blant annet funksjonen daglig leder, regnskapsføring, ansvarshavende aktuar, pensjonsutbetalinger og administrasjon.

Pensjonskassen har følgende avtaler om kjøp av tjenester:

- *Reassuranseavtale* med AON Limited, London, om katastrofedekning. I 2016 ble det betalt kr 5 000 inkl. mva.
- *Avtale om proporsjonal reassuranse* tilsvarende 50 % av forsikringsrisikoen med reassurandør Sweden Re. I 2016 ble det betalt kr 27 595 inkl. mva.
- *Avtale med Eikos* om daglig leder, regnskapsføring, administrasjon og ansvarlig aktuar. I 2016 er det utbetalt en godtgjørelse på kr 722 973 inkl. mva.
- *Avtale om revisjon* med Partner Revisjon DA ved statsautorisert revisor Anne Gudrid Tomterstad, Oslo. Det ble utbetalt en godtgjørelse på kr 68 750 i 2016
- *Avtale om kapitalforvaltning med Arild Nysæther*. Det ble utbetalt godtgjørelse på kr 50 000 i 2016

Styrets arbeid

Det ble avholdt fire styremøter i 2016.

Styret behandler kvartalsvise regnskaps- og kapitalforvaltningsrapporter. I tillegg behandles øvrige saker fremlagt for styret.

Styret er opptatt av resultatet av pensjonskassens finansforvaltning og risikobærende evne. Pensjonskassen er solid.

Pensjonskassens styre består av:

Erik Samuelson (leder), Erik Must, Jens Vig, Lasse Halvorsen og Ingrid Gran. De to sistnevnte representerer medlemmene. Erik Samuelson er uavhengig styremedlem.

Styremedlemmene, med unntak av Erik Must, mottar årlig et styrehonorar. For styreleder Erik Samuelson er dette kr 20 000, for eksternt styremedlem Jens Vig kr 15 000 og for medlemsrepresentantene kr 7 500.

Styret består av fire menn og en kvinne. Pensjonskassen er bevisst på de samfunnsmessige forventninger om tiltak for å fremme likestilling i virksomheten.

Resultatet for 2016

Samlet premie for 2016 utgjorde kr 992 049 (kr 1 165 360 i 2016), hvorav kr 32 595 (kr 26 208 i 2015) ble avgitt som reassuransepremie. Pensjonskassen ble tilført kr 880 804 fra foretakene i 2016 (kr 946 114 i 2015)

Løpende pensjoner utgjorde kr 4 274 546 i 2016 (kr 3 863 443 i 2015). Driftskostnadene utgjorde kr 992 046 i 2016 (kr 1 023 869 i 2015).

Årets resultat av teknisk regnskap er på kr 722 280 (kr 22 235 i 2015). Årets resultat av ikke-teknisk regnskap er på kr 17 284 018 (kr 4 075 192 i 2015).

Årets overskudd etter pliktige avsetninger og skatt utgjorde et overskudd på kr 13 056 702 (kr 1 179 416 i 2015). Årets overskudd er fordelt og overført til annen opptjent egenkapital.

Bokført avkastning (modifisert Dietz metode) utgjorde 10,74 % i 2016 (3,92 % i 2015). Verdijustert avkastning på kollektivporteføljen midler utgjorde 19,03 % i 2016 (8,04 % i 2015), mens den verdijusterte avkastningen på selskapsporteføljen var 46,34 % i 2016 (8,04 % i 2015). Til sammenligning kan nevnes at Oslo Børs Hovedindeks steg 12,1 % i 2016.

Styret mener at årsregnskapet viser et riktig bilde av selskapets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat.

Finansplasseringer

Pensjonskassens finansplasseringer består av utlån, aksjer mv., rentebærende instrumenter og bankinnskudd mv. Sum eiendeler utgjorde kr 255 595 103 pr. 31.12.2016 (kr 210 199 700 pr. 31.12.2015).

Utlånene utgjorde kr 650 000. Lånene er sikret med pant i bolig til medlemmene. Utlånene vurderes som godt sikret. Pr. årsskiftet var det ingen mislighold. Lånene ble forrentet med 2,70% ved utgangen av 2016. I henhold til styrevedtak skal renten på lånene ligge minimum 0,5 prosentpoeng over den til enhver tid gjeldende normrente for beskatning av rimelige lån hos arbeidsgiver

Aksjer, fond mv. utgjorde kr. 205 212 550 (kr 155 554 481 pr. 31.12.2015).

Rentebærende instrumenter er norske obligasjoner og obligasjonsfond med verdi kr 45 456 230 (kr 45 765 139 pr. 31.12.2015).

Bankinnskudd mv. utgjorde kr 4 276 324 (kr 7 886 023 pr. 31.12.2015).

Forsikringsmessige forhold

Det er ikke noen aktive medlemmer i pensjonskassen pr 31.12.2016. Pensjonskassen har tretten løpende alderspensjoner, én ektefellepensjonist, én uførepensjonist og 50 fripoliser (hvorav én er utbetalende). Løpende pensjoner ble ikke regulert i 2016.

Beregningsgrunnlag

For overlevelse, død og sivilstand benytter pensjonskassen Finansnæringens Hovedorganisasjons tariff K2013 med Finanstilsynets krav om 10 % margin på dødelighetsnedgangen og 12 % margin på startdødeligheten.

Pensjonskassen er fullt oppreservert i henhold til dødelighetstariffen K2013.

Administrasjonstillegget er 7G pluss 7 % av årets premie og 6 % av engangspremier. Pristariff for kapitalforvaltningstjenester er 1,5G pluss 1% av årets premie. Pensjonskassen har avtalt med sponsorforetaket at den årlige premien for rentegarantien skal være 0,2 % (av premiereserve og premiefond).

Risikostyring

Pensjonskassen er utsatt for tre typer risiko: forsikringsmessig, kapitalforvaltningsmessig og operasjonell risiko.

Forsikringsmessig risiko håndteres ved å ha et så korrekt beregningsgrunnlag som mulig, tilstrekkelige avsetninger og hensiktsmessig reassuransedekning (gjenforsikring). Kassen har både proporsjonal reassurans og katastrofereassurans. Videre kan atferdsregler for medlemmene av kassen redusere risikoen.

Operasjonell risiko begrenses først og fremst ved gode rutiner, herunder rapportering og kontrolltiltak.

Kapitalforvaltningsrisikoen består av faren for å oppnå utilstrekkelig avkastning i relasjon til garantert rente og faren for tap. Disse risikoene søkes begrenset ved å ha en sammensatt portefølje av ulike verdipapirer, fordelt på ulike utstedere og bransjer, og i et omfang som er innenfor pensjonskassens risikobærende evne. Det utarbeides stresstester minimum hvert kvartal, og disse fremlegges for styret. Hvert halvår rapporteres det stresstester til Finanstilsynet.

Når det gjelder pensjonskassens risikobærende evne i forbindelse med finansplasseringer, vises det også nærmere til note 13 i regnskapet.

Styret har vedtatt prinsipper for internkontroll. Internkontrollrapport er fremlagt og behandlet av styret.

Vurdering av den finansielle situasjonen fremover

De viktigste finansnyhetene kommer trolig fra USA i 2017. USA representerer 60% av verdensindeksen MSCI World. Maktskiftet i Washington DC, der det republikanske parti har flertall i begge kamre i kongressen og innehar presidentembetet, vil lede til en rekke nye lovforslag som påvirker aksjemarkedene både lokalt og internasjonalt.

Samtidig med oppgangen i lange statsrenter i fjor skjedde det en dreining vekk fra vekstaksjer mot mer tradisjonelle verdiaksjer. Denne utviklingen fant sted på børsene, og synes å bli videreført ved inngangen til 2017.

Oljeprisen blir viktig for kursutviklingen på børsene også i 2017. Vi forventer at olje (Brent Blend) i snitt vil bli handlet mellom 47 og 62 USD. Det er noe høyere enn i 2016. Som en konsekvens forventes fallet i oljeinvesteringene å bremse opp, og investeringene ventes å stige igjen i 2018.

Tross høyere renter anser vi ikke en investering i norske statspapirer som attraktiv i 2017. Renteavkastningen justert for inflasjon vil trolig bli negativ. Investeringer i norske foretaksobligasjoner vil derimot kunne gi positiv avkastning.

I utgangspunktet er det således grunn til å være relativt optimistisk på vegne av verdensøkonomien i 2017. Som et utgangspunkt bør verdensøkonomien i 2017 derfor ventelig kunne vokse i minst samme tempo som i de siste årene, dvs. i området 3,0 til 3,5%. Vi forventer litt sterkere vekst i 2017 enn i 2016.

Yttre miljø

Virksomheten medfører verken forurensning eller utslipp som kan være til vesentlig skade for det ytre miljø.

Egenkapital

Det er et akkumulert overskudd på kr 51 144 881 og et Risikoutjevningfond på kr 717 465 slik at egenkapitalen pr. 31.12.2016 utgjør kr 51 862 346. Det er ikke utbetalt noen avkastning på egenkapitalen.

Fortsatt drift og fremtidsutsikter

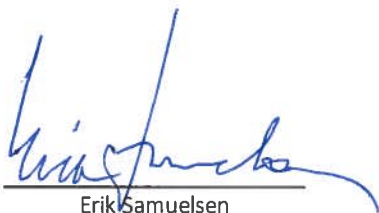
Styret i pensjonskassen bekrefter at forutsetningene for fortsatt drift er til stede.

Pensjonskassen har en solid finansiell stilling og en veldiversifisert verdipapirportefølje. Videre har pensjonskassen en medlemsbestand som erfaringsmessig har bidratt til et positivt forsikringsresultat.

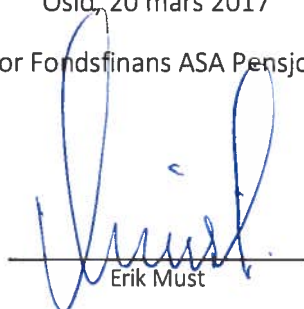
Rammebetingelsene generelt for å finansiere ytelsesordninger fremover forventes fortsatt å være krevende. Pensjonskassen har imidlertid solid bufferkapital.

Oslo, 20 mars 2017

Styret for Fondsfinans ASA Pensjonskasse

Erik Samuelsen
(Styreleder)

Erik Must

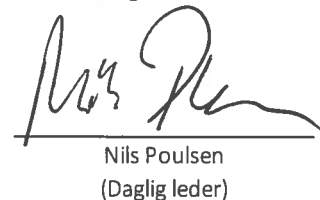
Ingrid Gran

Lasse Halvorsen

Jens Vig

Nils Poulsen
(Daglig leder)

Fondsfinans ASA Pensjonskasse

TEKNISK REGNSKAP		Note	31.12.2016	31.12.2015
1.	Premieinntekter			
1.1	Forfalte premier		992 049	1 165 360
1.2	- Avgitte gjenforsikringspremie		-32 595	-26 208
	<i>Sum premieinntekter for egen regning</i>	1	<u>959 454</u>	<u>1 139 152</u>
2.	Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
2.2	Renteinntekter og utbytte mv. på finansielle eiendeler	2	9 283 441	3 883 144
2.4	Verdiendringer på investeringer		18 782 525	9 021 961
2.5	Realisert gevinst og tap på investeringer		4 534 177	1 521 156
	<i>Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen</i>		<u>32 600 143</u>	<u>14 426 261</u>
4.	Andre forsikringsrelaterte inntekter		0	0
5.	Pensjoner mv			
5.1	Utbetalte pensjoner mv	3	-4 274 546	-3 863 443
5.1.2	- Gjenforsikringsandel av utbetalte erstatninger		221 776	0
	<i>Sum pensjoner mv.</i>		<u>-4 052 770</u>	<u>-3 863 443</u>
6.	Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktfastsatte forpliktelser			
6.1.1	Endring i premiereserve mv, brutto		892 257	297 212
6.2	Endring i tilleggsavsetninger		-4 976 621	-1 928 962
6.3	Endring i kursreguleringsfond		-18 782 525	-9 021 961
6.4	Endring i premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.		-52 141	-2 155
	<i>Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktfastsatte forpliktelser</i>		<u>-22 919 030</u>	<u>-10 655 866</u>
8.	Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktfastsatte forpliktelser			
8.1	Overskudd på avkastningsresultatet		-4 721 002	0
8.2	Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene		-152 470	0
	<i>Sum midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktfastsatte forpliktelser</i>		<u>-4 873 472</u>	<u>0</u>
9.	Forsikringsrelaterte driftkostnader			
9.1	Forvaltningskostnader		0	0
9.2	Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	4	-992 046	-1 023 869
	<i>Sum forsikringsrelaterte driftkostnader</i>		<u>-992 046</u>	<u>-1 023 869</u>
10.	Andre forsikringsrelaterte kostnader			
11.	Resultat av teknisk regnskap		<u>722 280</u>	<u>22 235</u>
IKKE TEKNISK REGNSKAP		Note	31.12.2016	31.12.2015
12.	Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
12.2	Renteinntekter og utbytte mv. på finansielle eiendeler	2	1 691 578	1 463 464
12.4	Verdiendringer på investeringer		15 592 440	891 029
12.5	Realisert gevinst og tap på investeringer		-	1 720 699
	<i>Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen</i>		<u>17 284 018</u>	<u>4 075 192</u>
13.	Andre inntekter		<u>0</u>	<u>0</u>
14.	Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen			
14.1	Forvaltningskostnader		0	0
14.2	Andre kostnader		0	0
15.	Resultat av ikke-teknisk regnskap		<u>17 284 018</u>	<u>4 075 192</u>
16.	Resultat før skattekostnad		<u>18 006 297</u>	<u>4 097 427</u>
17.	Skattekostnad	17	-4 949 595	-2 918 011
18.	Resultat før andre resultatkomponenter		<u>13 056 702</u>	<u>1 179 416</u>
20.	TOTALRESULTAT		<u>13 056 702</u>	<u>1 179 416</u>
OVERFØRINGER OG DISPOSISJONER				
	Til risikoutjevningfond		-18 170	-301 584
	Til egenkapital		13 074 872	1 481 001
			<u>13 056 702</u>	<u>1 179 417</u>

Fondsfinans ASA Pensjonskasse

EIENDELER	Note	31.12.2016	31.12.2015
EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN			
Investeringer			
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	5	54 540 480	36 323 040
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning		0	0
Utlån og fordringer		0	0
Finansielle derivater		0	0
Andre finansielle eiendeler		0	0
<i>Sum investeringer</i>		<u>54 540 480</u>	<u>36 323 040</u>
Andre eiendeler			
Kasse, bank		365 517	976 243
Eiendeler ved skatt		0	0
Andre eiendeler betegnet etter sin art		0	0
<i>Sum andre eiendeler</i>		<u>365 517</u>	<u>976 243</u>
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		0	0
SUM EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN		<u>54 905 997</u>	<u>37 299 284</u>
EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE			
Investeringer i kollektivporteføljen			
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	5	150 672 069	119 231 441
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	5	45 456 230	45 765 139
Utlån og fordringer	6	650 000	644 797
Finansielle derivater		0	0
Andre finansielle eiendeler		3 910 807	6 909 779
<i>Sum investeringer i kollektivporteføljen</i>		<u>200 689 105</u>	<u>172 551 156</u>
SUM EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE		<u>200 689 105</u>	<u>172 551 156</u>
SUM EIENDELER		<u>255 595 103</u>	<u>209 850 440</u>

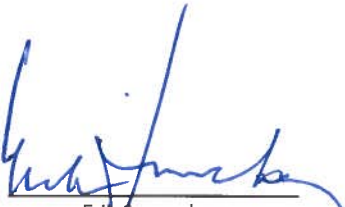
Fondsfinans ASA Pensjonskasse

EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER	Note	31.12.2016	31.12.2015
Opptjent egenkapital			
Risikoutjevningfond	12	717 465	735 635
Annen opptjent egenkapital		51 144 881	38 070 009
<i>Sum opptjent egenkapital</i>		<u>51 862 346</u>	<u>38 805 644</u>
Forsikringforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
Premiereserve mv.	8	106 856 918	105 922 851
Tilleggsavsetninger	10	12 551 208	7 574 587
Kursreguleringsfond		65 610 015	46 480 682
Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	9,11	3 155 823	51 331
<i>Sum forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser</i>		<u>188 173 963</u>	<u>160 029 451</u>
Avsetninger for forpliktelser			
Forpliktelser ved utsatt skatt	17	15 216 712	10 320 805
Andre avsetninger for forpliktelser		0	0
<i>Sum avsetninger for forpliktelser</i>		<u>15 216 712</u>	<u>10 320 805</u>
Forpliktelser			
Andre forpliktelser	16	342 083	694 541
<i>Sum forpliktelser</i>		<u>342 083</u>	<u>694 541</u>
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		0	0
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		<u>255 595 103</u>	<u>209 850 440</u>

Oslo 31.desember 2016

20.03.2017

Styret i Fondsfinans ASA Pensjonskasse

 Erik Samuelsen
 (Styreleder)

 Erik Must

 Ingrid Gran

 Lasse Halvorsen

 Jens Vig

 Nils Poulsen
 (Daglig leder)

Kontantstrømoppstilling

Likvider tilført fra/brukt på virksomheten	2016	2015
Resultat før skattekostnad	18 006 297	4 399 012
Periodens betalte skatter	-101 559	-177 444
Gevinst/tap ved salg verdipapirer	-4 534 177	-3 241 855
Verdiendring på investeringer	-15 592 440	-891 029
Endring forsikringstekniske avsetninger	9 015 180	1 460 605
Endring i andre fordringer	-689	71 871
Endring i kortsiktig gjeld eks skatt	-180 939	80 100
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	6 611 674	1 701 260
Likvider tilført fra/brukt på investeringer		
Innbetalinger ved salg av aksjer og obligasjoner	38 190 580	124 509 743
Utbetalinger ved kjøp av aksjer og obligasjoner	-48 084 743	-145 252 380
Endring pantelån	0	2 671 357
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-9 894 163	-18 071 280
Likvider tilført fra/brukt på finansiering		
Innbetalt egenkapital		
Mottatt konsernbidrag		
Mottatt lån		
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		
Endring likvid beholdning	-3 282 489	-16 370 020
Beholdning av kontanter og kontantekivalenter pr. 01.01	7 558 813	23 928 833
Netto endring i likvider i løpet av året	-3 282 489	-16 370 020
Beholdning av kontanter og kontantekivalenter pr. 31.12	4 276 324	7 558 813

Fondsfinans ASA Pensjonskasse pr. 31.12.2016

Endringer i egenkapitalen

	Innskutt kjerne- kapital	Risikoutjevning- fond	Annen opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.2015	16 864 901	735 635	20 532 983	38 133 518
Korrigerings av feil tidligere år			672 125	672 125
Totalresultat:		(18 170)	13 074 872	13 056 702
Egenkapital 31.12.2016	16 864 901	717 465	34 279 980	51 862 345

Fondsfinans ASA Pensjonskasse pr. 31.12.2016

Noter til regnskapet 2016

REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet er satt opp i henhold til forskrift om årsregnskap for forsikringselskaper.

Finansielle eiendeler klassifiseres i en av følgende kategorier:

- til virkelig verdi over resultatet
- investeringer som holdes til forfall
- utlån og fordringer

Finansielle instrumenter i kategori "virkelig verdi over resultat"

IAS 39.9b åpner for regnskapsføring av en finansiell eiendel til virkelig verdi over resultatet dersom den finansielle eiendel når den førstegangsinnregnes, øremerkes av foretaket til virkelig verdi over resultatet.

Pensjonskassen ønsker å vurdere alle finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet i samsvar med virkelig verdi opsjonen dersom det ikke ved innregning er besluttet noe annet. IAS 39.9b angir vilkårene for anvendelse av virkelig verdi opsjonen. Det sentrale grunnlag for anvendelse av virkelig verdi opsjonen er at en gruppe finansielle eiendeler, finansielle forpliktelser eller begge deler forvaltes på grunnlag av virkelig verdi og at inntjeningen vurderes etter samme prinsipp. Dette må også være i samsvar med en dokumentert kapitalforvaltningsstrategi og at informasjon internt og mellom nøkkelpersoner gis på dette grunnlag.

Pensjonskassen har utarbeidet en kapitalforvaltningsstrategi i samsvar med kravene i kapitalforvaltningsforskriften. Porteføljen av verdipapirer forvaltes i samsvar med denne strategien, og rapportering til styret og daglig leder skjer til virkelig verdi. I regnskapsføringen av finansielle eiendeler er det dermed lagt til grunn at vilkårene for anvendelse av virkelig verdi opsjonen er tilstede.

Investeringer som holdes til forfall

Finansielle eiendeler med faste eller bestembare kontantstrømmer og bestemt innløsningsdato hvor pensjonskassen har intensjon om og evne til å holde investeringen til forfall, er klassifisert som investeringer holdt til forfall. Eiendeler i kategori holde til forfall måles til amortisert kost etter effektiv rentemetode.

Nedskrivning gjennomføres dersom det foreligger objektive indikasjoner på verdifall.

Utlån og fordringer

Finansielle eiendeler med faste eller bestembare kontantstrømmer som ikke er notert i et aktivt marked, er klassifisert som utlån og fordringer. Finansielle eiendeler klassifisert som lån og fordringer skal etter førstegangsinnregning måles til amortisert kost ved hjelp av en effektiv rentemetode.

Nedskrivning gjennomføres dersom det foreligger objektive indikasjoner på verdifall.

Virkelig verdi

Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan omsettes for eller en forpliktelse kan gjøres opp til i en transaksjon gjennomført på armlengdes avstand mellom velinformerte, villige parter. Alle finansielle instrumenter måles til virkelig verdi ved førstegangsinnregning. Normalt vil virkelig verdi av et finansielt instrument ved førstegangsinnregning være transaksjonsprisen. Det beste beviset på virkelig verdi i et aktivt marked er kvoterte priser. I etterfølgende perioder vil den virkelige verdien av finansielle instrumenter måles til virkelig verdi basert på noterte priser i aktive markeder som er basert på kjøpspriser for eiendeler og salgspriser for utstedte forpliktelser.

Når priser i et aktivt marked ikke er tilgjengelige, fastsettes virkelig verdi ved benyttelse av verdsettelsesmetoder med referanse til observerbare markedsdata. Disse inkluderer sammenligning med lignende instrumenter hvor observerbare markedspriser eksisterer, nylig utførte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og villige parter, diskonterte kontantstrømanalyser, opsjonspringsmodeller og andre verdsettelsesteknikker som normalt brukes av markedsdeltakere.

Amortisert kost

Etter førstegangs innregning maies investeringer som holdes til forfall, lån og fordringer, samt finansielle forpliktelser som ikke maies til virkelig verdi, til amortisert kost basert på effektiv rente-metoden. Ved beregning av effektiv rente estimeres kontantstrømmer, og alle kontraktsmessige vilkår ved det finansielle instrumentet tas i betraktning. Alle honorarer og punkter betalt eller mottatt mellom partene i kontrakten, transaksjonsutgifter og alle andre betalinger eller rabatter som kan henføres til transaksjonen, inngår som en integrert del ved fastsettelsen av den effektive renten.

Forsikringstekniske avsetninger

De forsikringstekniske avsetningene består av premierreserve, tilleggsavsetninger, risikoutjevningfond, premiefond og fond for regulering av pensjoner.

Premierreserve

Premierreserve er kontantverdien (diskontert med grunnlagsrente) av de totale pensjonsforpliktelser med fradrag av kontantverdien av fremtidige premier.

Tilleggsavsetninger

For å sikre soliditeten er det anledning til å foreta tilleggsavsetninger. Tilleggsavsetninger kan benyttes til å dekke renteunderskudd når avkastningen er lavere enn den garanterte renten. Negativ avkastning kan ikke dekkes av tilleggsavsetninger.

Premiefond

Premiefondet inneholder forskuddsbetalte premier i henhold til skatteloven. I tillegg inneholder fondet overskuddsmidler som er tilført ordningen.

Fond for regulering av pensjoner mv.

Fondet består av årets overskudd tilordnet premierreserve knyttet til pensjoner under utbetaling. Det skal benyttes som engangspremie til å øke ytelsene til pensjonistene.

Risikoutjevningfond

Dersom risikoresultatet per portefølje (fripoliser og kollektivet) er positivt, kan inntil 50 % av dette avsettes til risikoutjevningfondet. Dette fondet kan i senere år kan benyttes til dekning av negativt risikoresultat. Risikoutjevningfondet klassifiseres under selskapsporteføljen.

Kollektiv og selskapsportefølje

Pensjonskassen har fordelt sin balanse i to separate porteføljer – kollektiv- og selskapsporteføljen.

Inntekter

Brutto inntektstøres premier med de beløp som fortaller i året. Avgitt gjentforsikring fremkommer som egen linje i resultatregnskapet. Periodisering av opptjent premie ivaretas ved avsetning til premierreserve i forsikringsfondet. Inntekter og kostnader knyttet til finansielle eiendeler inneholder både realiserte poster og urealiserte verdiendringer. Endringer i urealiserte verdier knyttet til investeringer i kollektivporteføljen avsettes til kursreguleringsfond.

Skatt

Skattekostnadene i resultatregnskapet består av alminnelig inntektsskatt og formuesskatt. Skattekostnad knyttet til alminnelig inntektsskatt består av betalt skatt og årets endring i balanseført utsatt skatt/skattefordel. Betalt skatt beregnes som 25 % av årets skattemessige resultat. Utsatt skatt/skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig verdi og skattemessig verdi, samt skattevirkninger av underskudd til fremføring og fremførbar godtgjørelse. Utsatt skattefordel balanseføres dersom fremtidig skattepliktig inntekt sannsynliggjør en utnyttelse. Utsatt skatteforpliktelse er regnskapsført.

Pensjonskasser er ikke omfattet av unntak for formuesskatt i henhold til sktl § 2-36. Formuesskatt beregnes skattemessig netto formue fastsatt i henhold til skatteloven kapittel 4. Skattesats for formuesskatt er 0,3 %.

Avkastning

Garantert avkastning på premiefond og fond for regulering av pensjoner (2,0 %), samt pliktig avsetning til premiereserven, føres under posten "Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfaste forpliktelser"

Kontantstrømanalyse

Kontantstrømanalysen er utarbeidet iht. den indirekte modellen og viser hvordan selskapet i regnskapsåret er tilført finansielle midler og hvordan disse er anvendt. Opplysninger om selskapets kontantstrømmer er delt inn i operasjonelle -, investerings- og finansieringsaktiviteter.

Note 1 - Premieinntekter og premieanvendelser

	2016	2015
Innbetalt av foretaket	880 804	946 114
Overført fra premiefondet	-	24 646
Overført fra pensjonistenes overskuddsfond	-	194 600
Premiefritak uføre	111 245	-
Sum forfalte premier, brutto	992 049	1 165 360
- Reassuranse	32 595	26 208
Sum forfalte premier, netto	959 454	1 139 152

Utvikling i premier siste 5 år:

	2016	2015	2014	2013	2012
	992 049	1 165 360	1 814 268	1 659 206	1 802 602

Note 2 - Renteinntekter og utbytter

	2016	2015
Kollektivporteføljen		
Bankinnskudd	83 943	166 909
Obligasjoner, sertifikater	952 450	659 471
1. prioritets lån til ansatte	18 086	38 578
Utbytte	8 228 962	3 018 187
Sum Renteinntekter og utbytte - kollektivporteføljen	9 283 441	3 883 144
Selskapsporteføljen		
Utbytte/renter	1 691 578	1 463 464
Sum Renteinntekter og utbytte - selskapsporteføljen	1 691 578	1 463 464
Sum Renteinntekter og utbytte	10 975 019	5 346 608

Note 3 - Utbetalte pensjoner

	2016	2015
Alderspensjon	3 857 923	3 592 920
Ektefellepensjon	270 523	270 523
Uførepensjon	34 855	-
Premiefritak Uføre	111 245	-
Sum utbetalte pensjoner	4 274 546	3 863 443

Note 4 - Driftskostnader

	2016	2015
Honorar administrasjon (Eikos)	722 973	777 017
Kontingent Pensjonskasseforeningen	32 500	31 700
Avgift Finanstilsynet	14 000	14 000
Juridisk bistand	-	32 906
Revisjonshonorar	68 750	60 000
Avtale om kapitalforvaltning	50 000	50 000
Honorar styremedlemmer og aga	79 258	57 500
Diverse utgifter	24 565	746
Sum driftskostnader	992 046	1 023 869

Note 5 - Finansielle eiendeler til virkelig verdi fordelt på beregningsnivå

Finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi fordelt på grunnlag av priser benyttet ved verdsettelsen

	Nivå 1	Nivå2	Nivå3	Sum
Elendeler				
Aksjer	139 735 716		37 377 060	177 112 776
Aksjefond		28 099 774		28 099 774
Obligasjoner	14 812 350			14 812 350
Obligasjonsfond		30 643 880		30 643 880
Sum	154 548 065	58 743 654	37 377 060	250 668 779

Nivå 1 inneholder poster med observerbare priser i et aktivt marked

Nivå 2 inneholder poster med verdier avledet av observerbare priser i et aktivt marked

Nivå 3 inneholder poster med verdier basert på ikke observerbare markedspriser

Note 6 - Utlån og fordringer

	2016	2015
Pantelån til ansatte	650 000	650 000
Utestående hos megler	-	-
Andre fordringer	-	(5 203)
Påløpte renter	-	-
Fordringer på kollektivportføljen	-	-
	650 000	644 797

Pantelån ytes som hovedregel til pensjonskassens medlemmer mot 1. prioritets pant i fast eiendom innenfor 60% av lånetakst.

Renten ble senket fra 3,20 % til 2,70 % i løpet av året. Det er ingen mislighold i låneporteføljen.

Note 7 - Aksjer, andeler og rentebærende instrumenter pr. 31.12.16

Se egne ark

Note 8 - Premiereserve

	2016		
	Premiebetalende	Fripoliser	Sum
Premiereserve 01.01	57 561 566	48 361 283	105 922 849
Premie 01.01	992 049	-	992 049
Pensjonsutbetalinger - pensjoner	-4 032 329	-130 972	-4 163 301
Pensjonsutbetalinger - premiefritak	-111 245	-	-111 245
Frigjort premiereserve til premiefond	-51 336	-	-51 336
Garantert rente	2 035 973	1 591 190	3 627 163
Bidrag administrasjon	-1 029 913	-168 891	-1 198 804
Bidrag rentegaranti	-115 226	-	-115 226
Risikoresultat ex reass	433 385	-304 939	128 446
Risikoresultat tilordnet	-	152 470	152 470
Avkastningsresultat tilordnet	-	1 673 854	1 673 854
Premiereserve 31.12	55 682 924	51 173 994	106 856 918

Gjennomsnittlig grunnlagsrente per 31.12

3,54 %

3,33 %

3,44 %

Note 9 - Premiefond

	2016		
	Premiebetalende	Fripolliser	Sum
Premiefond 01.01	51 331	-	51 331
Tilført pliktig 2% rente	805	-	805
Innbetalinger	880 804	-	880 804
Tilført fra premiereserve	51 336	-	51 336
Årets premie overført til premiereserve	-880 804	-	-880 804
Overført fra pensjonistenes overskuddsfond	-	-	-
For mye innbetalt premie	5 204	-	5 204
Risikoresultat tilordnet	-	-	-
Avkastningsresultat tilordnet	-	-	-
Premiefond 31.12	108 676	-	108 676

Note 10 - Tilleggsavsetninger

	2016		
	Premiebetalende	Fripolliser	Sum
Tilleggsavsetninger 01.01	4 301 930	3 272 660	7 574 589
Avkastningsresultat tilordnet	2 380 021	2 596 600	4 976 621
Tilleggsavsetninger 31.12	6 681 951	5 869 259	12 551 210

Note 11 - Fond for regulering av pensjoner mv.

	2016		
	Premiebetalende	Fripolliser	Sum
Pensjonistens overskuddsfond 01.01	-	-	-
Avkastningsresultat tilordnet	3 047 148	-	3 047 148
Pensjonistens overskuddsfond 31.12	3 047 148	-	3 047 148

Note 12 - Risikoutjevningfond

	2016	2015
	Risikoutjevningfond 01.01	735 635
Tilført avkastning	73 563	-
Risikoresultat tilordnet	-91 733	-301 584
Risikoutjevningfond 31.12	717 465	735 635

Note 13 - Resultatanalyse

	2016		
	Premiebetalende	Fripolliser	Sum
Avkastningsresultat	5 500 732	4 688 917	10 189 649
Risikoresultat	-244 203	304 939	60 736
Admresultat	207 470	-	207 470
Rentegarantipremie	115 226	-	115 226
Sum	5 579 226	4 993 856	10 573 082
Disponeringer			
til/(fra) tilleggsavsetninger	-2 380 021	-2 596 600	-4 976 621
til premiereserve	-	-1 826 323	-1 826 323
til premiefond	-	-	-
til pensjonistenes overskuddsfond	-3 047 148	-	-3 047 148
Sum	-5 427 169	-4 422 923	-9 850 092
Resultat av teknisk regnskap etter disponeringer	152 056	570 933	722 990
Teknisk resultat fra regnskap			722 990
Ikke-teknisk resultat			17 283 305
Resultat før skatt			18 006 297
Skattekostnad			4 949 595
Totalresultat			13 056 702
Disponeringer til/(fra) risikoutjevningfond			-18 170
Disponeringer til/fra egenkapital			13 074 872

Note 14 - Pensjonskassens evne til å tåle kurssvingninger i finansmarkedet

Pensjonskasser er underlagt lovgivning som krever at det jevnlig foretas en vurdering av omfang og art av finansplasseringene i relasjon til pensjonskassens risikobærende evne. Pensjonskassens bufferkapital i sammenheng med finansplasseringer består av kursreguleringsfondet, egenkapital utover lovens minimumskrav (8 %) og tilleggsavsetninger inntil årets rentegaranti. Bufferkapital utgjorde for pensjonskassen kr 124,5 millioner pr. 31.12.2016.

En vurdering av finansplasseringene pr. 31.12.2016 hvor det legges til grunn en rentestigning på 2 %, et fall i norske aksjekurser med 30 % og et fall i utenlandske aksjekurser med 20 % ville medført et potensielt verdifall for pensjonskassens finansplasseringer med kr 59,1 millioner som er godt innenfor bufferkapitalen.

Pensjonskassen har så langt valgt å klassifisere obligasjonsporteføljen som omløpsmidler. Dersom hele eller deler av obligasjonsporteføljen klassifiseres som anleggsmidler, reduseres bufferkapitalbehovet.

Isolert til aksjeporteføljen (inkl. fond) tåler pensjonskassen et verdifall på 61 % før bufferkapitalen er tapt.

Note 15 - Solvensmarginkapital og solvensmarginkrav

	2016	2015
Ansvarelig kapital		
Innskutt egenkapital	-	-
Opptjent egenkapital	56 196 479	37 397 884
Fradrag urealiserte gevinster selskapsportefølje	-35 602 968	-20 010 528
Ansvarelig lånekapital som medregnes	-	-
Sum netto ansvarlig kapital	20 593 511	17 387 356

	2016	2015
Netto ansvarlig kapital	20 593 511	17 387 356
Tilleggsavsetninger (50%)	6 275 604	3 787 294
Risikoutjevningfond (50%)	358 733	367 818
Solvensmarginkapital	27 227 848	21 542 467
Solvensmarginkrav	4 707 869	4 482 000
Kapital i prosent av krav	578,3 %	480,6 %

Note 16 - Forpliktelseser

	2016	2015
Betalbar skatt	-	203 562
Skyldig forskuddstrekk og aga	186 397	163 774
Leverandørgjeld	-	-
Gjeld til selskapsporteføljen	-	327 210
Annen kortsiktig gjeld	(5)	(5)
Sum Forpliktelseser	186 392	694 541

Note 17 - Skattekostnad

Beregning av årets skattegrunnlag formue:	2016	2015
Utestående fordringer	650 000	650 000
Aksjer ligningsverdi	148 121 409	100 340 974
Aksjer utenlandske selskaper	-	-
Aksjefond, ligningsverdi	58 743 654	46 250 587
Obligasjoner	14 753 250	26 603 300
Bankinnskudd	4 276 324	7 558 813
Bruttoformue	226 544 637	181 403 674
- forsikringsmessige avsetninger	-122 563 949	-113 292 495
- andre gjeldsposter	-186 397	-168 972
Sum nettoformue	103 794 291	67 942 207

Beregning av årets skattegrunnlag inntekt:	2016
Resultat før skattekostnad	18 006 297
Mottatt utbytte	-9 905 410
Skattepliktig utbytte	8 228 962
Permanente forskjeller	-15 592 440
Netto regnskapsmessig gevinst salg av aksjer	-4 534 177
Skattemessig gevinst salg av aksjer	4 534 177
Tilbakeføring av 3 % skattefrie inntekter etter fritaksmetoden	50 293
Renter skatt	513
Endring i midlertidige forskjeller	-
Benyttet fremførbart underskudd	-788 216
Årets skattegrunnlag	0
25% betalbar skatt	0
1,5 promille formueskatt	155 691
For mye avsatt skatt i 2016	-102 003
Endring utsatt skatt	4 895 907
= årets skattekostnad	4 949 595

Oversikt over midlertidige forskjeller:	01.01	31.12	Endring
Positive midlertidige forskjeller			
Aksjer utenfor fritaksmetoden	46 872 484	65 667 896	-18 795 411
Sum positive forskjeller	46 872 484	65 667 896	-18 795 411
Negative midlertidige forskjeller:			
Fremførbart underskudd	5 589 266	4 801 051	788 215
Ubenyttet godtgjørelse	-	-	-
Sum negative forskjeller	5 589 266	4 801 051	788 215
Netto midlertidige forskjeller	41 283 218	60 866 845	-19 583 626
Utsatt skatt av netto midlertidige forskjeller	10 320 805	15 216 711	-4 895 907
	25 %	25 %	

Positive midlertidige forskjeller er motregnet i negative midlertidige forskjeller i tråd med norsk regnskapsstandard.
Utsatt skatt er balanseført.

Note 18 - Kapitalavkastning

Kapitalavkastningsrente (bokført avkastning)

	2016	2015	2014	2013	2012
	10,74 %	3,92 %	5,12 %	6,16 %	5,36 %

Verdjustert kapitalavkastning

Kollektivporteføljen:

	2016	2015	2014	2013	2012
	19,03 %	8,04 %	12,71 %	10,01 %	4,72 %

Selskapsporteføljen:

	2016	2015	2014	2013	2012
	46,34 %	8,23 %	43,39 %	1,41 %	1,67 %

Note 19 - Pensjonsordningene

Etter at den ytelsesbaserte pensjonsordningen i Fondsfinans ASA Pensjonskasse ble stengt for alle som er født i 1954 og senere, omfatter pensjonsordningen alle ansatte i Fondsfinans AS og Fondsfinans Kapitalforvaltning AS som er født i 1953 og tidligere, og som var medlem av pensjonsordningen ved utløpet av 2010.

Det er ingen aktive medlemmer i Fondsfinans Pensjonskasse pr 31.12.2016. I kollektivet er det 13 løpende alderspensjoner, én løpende ektefellepensjon og én løpende uførepensjon. Sistnevnte vil bli alderspensjonist i januar 2017.

Da den ytelsesbaserte ordningen ble stengt for medlemmene født i 1954 og senere, ble disse medlemmene tildelt hver sin fripolise som forvaltes av Fondsfinans ASA Pensjonskasse. Dette utgjør 50 fripoliser. Én av disse utbetaler alderspensjon. Alle ansatte i Fondsfinans AS og Fondsfinans Kapitalforvaltning AS som ikke er medlem av Fondsfinans ASA Pensjonskasse, har en innskuddbasert pensjonsordning i Storebrand.

Den ytelsesbaserte ordningen omfatter alderspensjon, etterlattepensjon, uførepensjon og barnepensjon.

Note 20 - Finansiell risiko

Markedsrisiko

Markedsrisiko innebærer risikoen for at et finansielt instruments virkelige verdi eller fremtidige kontantstrømmer vil svinge på grunn av

Markedsrisiko kan deles i valutarisiko, renterisiko/kursrisiko, likviditetsrisiko og kredittisiko

Valutarisiko

Fondsfinans Pensjonskasse har alle investeringer i norske kroner. Kassen har således ingen direkte valutarisiko.

Renterisiko/kursrisiko

Renterisiko innebærer risikoen for at et finansielt instrument vil svinge i verdi pga endringer i markedsrenten.

Kursrisiko innebærer at en aksje svinger i verdi pga endringer i aksjemarkedet eller pga selskapsesifikke forhold.

Pensjonskassen gjør regelmessige stresstester der renterisiko/kursrisiko vurderes i forhold til bufferkapitalen.

Se note 14.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko innebærer risikoen for at selskapet vil støte på vanskeligheter med å oppfylle plikter tilknyttet finansielle forpliktelser.

Kredittisiko

Kredittisiko innebærer risikoen for at en part i et finansielt instrument påfører selskapet et finansielt tap ved ikke å kunne innfri forpliktelsen.

Fondsfinans Kapitalforvaltning AS
 PORTEFØLJEØVERSIKT
 Fondsfinans ASA Pensjonskasse Kollektivportefølje
 31. desember 2016

ISIN	Selskap	Notert	Antall Pålydende	Kjøps kurs	Kostpris	Markeds- kurs	Påløpte renter	Markedsverdi inkl på renter	Urealisert Tap/gevinst
AKSJER - NOK									
NO0003998700	Elendomsspar	Unoterte	80 500	15	1 207 500		380	30 590 000	29 382 500
NO0003572802	Arendals Fossekompagni	Oslo Børs	3 000	543,32	1 629 958		2960	8 880 000	7 250 032
NO0004306408	Hafslund A	Oslo Børs	81 500	67,61	5 509 850		94,25	7 681 375	2 171 525
NO0010208051	Yara International	Oslo Børs	20 000	271,33	5 426 567		340	6 800 000	1 373 433
NO0010096985	Statoll	Oslo Børs	40 000	129,38	5 175 075		158,4	6 336 000	1 160 925
NO0005052605	Norsk Hydro	Oslo Børs	125 000	28,59	3 573 514		41,3	5 162 500	1 588 987
NO0010063308	Telenor	Oslo Børs	40 000	127,21	5 088 332		129	5 160 000	71 668
NO0010657505	Borregaard	Oslo Børs	60 000	21	1 260 000		84,5	5 070 000	3 810 000
NO0010739402	Skandiabanken	Oslo Børs	71 430	46	3 285 780		70,25	5 017 958	1 732 178
NO0006390301	SpareBank 1 SMN	Oslo Børs	73 790	41,03	3 027 343		64,75	4 777 903	1 750 560
NO0003054108	Marine Harvest	Oslo Børs	30 000	108,33	3 249 846		155,7	4 671 000	1 421 154
NO0003053605	Storebrand	Oslo Børs	100 000	28,17	2 817 333		45,92	4 592 000	1 774 667
NO0010031479	DNB	Oslo Børs	35 000	104,34	3 651 757		128,4	4 494 000	842 243
NO0003041402	Victoria Eiendom	Unoterte	7 092	126,25	895 365		555	3 936 060	3 040 695
NO0010000045	Photocure	Oslo Børs	92 186	30,91	2 849 802		42	3 871 812	1 022 010
NO0003043309	Kongsberg Gruppen	Oslo Børs	30 000	103,78	3 113 461		124,5	3 735 000	621 539
BMG173841013	BW LPG LTD	Oslo Børs	100 000	27,92	2 792 173		36,33	3 633 000	840 827
NO0010040611	Opera Software	Oslo Børs	90 000	46,91	4 221 789		37,3	3 357 000	-864 789
NO0010582521	Gjensidige Forsikring ASA	Oslo Børs	20 000	138,06	2 761 231		137	2 740 000	-21 231
NO0006001007	Sandnes Sparebank	Oslo Børs	33 583	22	738 826		40,3	1 353 395	614 569
NO0005438004	Skiens Aktiemølle	Oslo Børs	25 800	65,5	1 690 000		27,4	706 920	-983 080
NO0010345010	Norsun AS	Unoterte	100000	0,01	1 000		0,01	1 000	-
					63 966 513			122 566 922	58 600 409
AKSJEFOND - NOK									
NO0010741739	Fondsfinans Norden	Oslo Børs	1261,7562	11095,65	14 000 000	11624,3417		14 667 085	667 085
NO0010047194	Fondsfinans Global Helse	Oslo Børs	271,9679	14980,61	4 074 245	31999,5998		8 702 864	4 628 619
NO0010047202	Fondsfinans Energi	Oslo Børs	1717,8148	2328,54	4 000 000	2753,3962		4 729 825	729 825
					22 074 245			28 099 774	6 025 529
OBLIGASJONER FLYTENDE - NOK									
NO0010672827	Marine Harvest 4,64% forfall 12.03.2018	Oslo Børs	5 000 000	102,4	5 120 000	101,918	12 244	5 108 144	-24 100
NO0010757768	Komplett Bank 2/26 6,10% forfall 23.02.2026	Nordic ABM	2 000 000	100	2 000 000	103,97	12 878	2 092 278	79 400
NO0010757750	Komplett Bank 8,10% forfall <Perpetual>	Nordic ABM	1 000 000	100	1 000 000	103,46	8 550	1 043 150	34 600
NO0010430713	Storebrand Livsforsikring AS 08/Call 5,12% forfall <Perpetual>	XVPS	6 500 000	99,38	6 460 000	100,603	29 582	6 568 777	79 195
					14 580 000		63 254	14 812 349	169 095
OBLIGASJONSFOND - NOK									
NO0010676083	Fondsfinans Kreditt 0,00% forfall 31.12.2099	Oslo Børs	1220,4979	9606,71	11 724 971	9 947,5	0	12 140 906	415 935
NO0010760333	Fondsfinans Obligasjon 0,00% forfall 31.12.2099	Oslo Børs	1009,0144	10018,99	10 109 303	10118,1871	0	10 209 396	100 093
NO0010710452	Fondsfinans High Yield 0,00% forfall 31.12.2099	Oslo Børs	1032,3777	7749,1	8 000 000	8033,4722	0	8 293 578	293 578
					29 834 274		0,00	30 643 880	809 606
TOTAL VERDI					130 455 032		63 254	196 122 925	65 604 639

Fondsfinans Kapitalforvaltning AS
 PORTEFØLJEØVERSIKT
 Fondsfinans ASA Pensjonskasse Selskapsportefølje
 31. desember 2016

ISIN	Selskap	Notert	Antall Pålydende	Kjøps kurs	Kostpris	Markeds- kurs	Påløpte renter	Markedsverdi inkl pål renter	Urealisert Tap/gevinst
AKSJER - NOK									
NO0003572802	Arendals Fossekompani	Oslo Børs	17 463	934,12	16 312 512	2960		51 690 480	35 377 968
NO0003998700	Eiendomsspar	Unoterte	7 500	350	2 625 000	380		2 850 000	225 000
					18 937 512			54 540 480	35 602 968
TOTAL VERDI					18 937 512		-	54 540 480	35 602 968

Til årsmøtet i Fondsfinans ASA Pensjonskasse

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Fondsfinans Pensjonskasse ASA ' årsregnskap som viser et overskudd på **NOK 13 056 702**. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap, for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2016, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler, forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i styrets årsberetning, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 20. mars 2017

PARTNER REVISJON DA

Anne Gudrid Tomterstad
statsautorisert revisor